

ارزیابی روان‌شناختی سربازان فرماندهی آماد و پشتیبانی در یک واحد نظامی

علی فتحی آشتیانی^{۱*} Ph.D.^{۲**} و عارف سجاده چی^{۲**}

* دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌ا...^{۳***} - پژوهشکده طب رزمی - مرکز تحقیقات علوم رفتاری - تهران - ایران

** فرماندهی آماد و پشتیبانی نیروی زمینی سپاه - معاونت بهداری

تاریخ اعلام وصول: ۱۳۸۳/۱۲/۱۷ تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۱۳۸۴/۵/۴

خلاصه

مقدمه: به منظور دست‌یابی به تصویری کلی از وضعیت روان‌شناختی سربازان عادی جدیدالورود به فرماندهی آماد و پشتیبانی در یک واحد نظامی و پیشگیری از بروز رفتارهای نابهنجار این تحقیق انجام شده است.

مواد و روش کار: بدین منظور کلیه سربازان ۴ دوره آموزشی پادگان شهید همت روانسر که ۴۱۹۶ نفر بودند، به شیوه نمونه‌گیری سرشماری و به صورت گروهی مورد مطالعه قرار گرفتند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه SCL-90-R و پرسشنامه مشخصات فردی و مصاحبه استفاده به عمل آمد. داده‌های به دست آمده با روش‌های آماری میانگین، انحراف معیار، مجدور کای و آزمون t مورد تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: نتایج به دست آمده نشان داد، ۱۶/۲ درصد از نمونه مورد بررسی از لحاظ عالیم روان‌شناختی واحد مشکلاتی هستند. افراد متأهل بیشتر از افراد مجرد، کسانی که یکی از والدین شان فوت کرده بود بیشتر از فوت هر دو والد و در قید حیات بودن هر دو والد، و کسانی که سرپرستی خانواده را به عهده داشتند و یا پدرشان فوت شده بود بیشتر از کسانی که پدرشان در قید حیات بود، دارای عالیم روان‌شناختی بودند. همچنین نتایج نشان داد که شایع‌ترین نشانه‌ها مربوط به عالیم وسوسی - اجباری، سوءظن و بدینی، حساسیت در روابط بین فردی و شکایت‌های جسمانی است.

بحث: بر اساس یافته‌های این تحقیق، سربازانی که دارای مشکلات روان‌شناختی تشخیص داده شده بودند، مورد مصاحبه قرار گرفته و بر اساس نتایج آزمون و مصاحبه، نحوه ادامه خدمت و به کارگیری آنها به گونه‌ای تعیین گردید که از مشاغل پرخطر دور شوند. لذا توصیه می‌شود، این نکته در به کارگیری سربازان با مشکلات روان‌شناختی مورد توجه قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: ارزیابی روان‌شناختی، سلامت روانی، سرباز، واحد نظامی

مقدمه

اسلامی، درصد بالایی وارد خدمت مقدس سربازی می‌شوند. این جوانان از استان‌های مختلف با فرهنگ‌های متفاوت و از خانواده‌هایی گوناگون در اماکن نظامی دور هم جمع می‌شوند و مرحله جدیدی از زندگی و مسئولیت پذیری خود را آغاز می‌کنند. این دوره جدید در زندگی با همه مزایایی که دارد، با استرس‌های

جامعه امروز ما جامعه جوانی است که بیش از ۳۳ درصد آن را جوانان تشکیل می‌دهند [۱]. بر اساس پیش‌بینی‌های موجود تعداد جمعیت ۱۸ ساله ذکور ایران در سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۸۳ به ترتیب ۹۵۵، ۸۹۰ و ۸۹۲ هزار نفر خواهد بود [۱]، که از این تعداد برابر قوانین جاری و به منظور نگهبانی و صیانت از نظام جمهوری